

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Maahanmuutto-osasto

Sisäasiainministeriön ja Filha ry:n yhteinen tuberkuloosikoulutus

7.5.2008

Erikoissuunnittelija Leena-Maija Qvist

Sisäasiainministeriö, maahanmuutto-osasto,
kansainvälisen suojelun yksikkö

Turvallinen ja moniarvoinen Suomi

Suomeen saapuvia ulkomaalaisryhmiä

- Suomeen avioituvat, normaalit palvelut
- **Kansainvälisen suojelun perusteella** kiintiöpakolaiset, turvapaikanhakijat, edellisten kotimaahan jääneet perheenjäsenet, **erityiset vastaanottopalvelut**
- Paluumuuttajat, **inkeriläiset, erityiset vastaanottopalvelut**, muut paluumuuttajat, normaalit palvelut
- Työhön tulevat, normaalit palvelut mikäli jatkuva oleskelulupa
- Opiskelijat

Suomessa asuvat ulkomaalaiset

• Väestö yhteensä 31.12.07	5 300 484
• Suomalaisia	5 167 776
• Ulkomaalaisia	132 708
• Ulkomailla syntyneitä	202 528
• EU/ETA	47 184
• EU/ETA ulkopuolelta	85 524
• OECD	33 873
• OECD:n ulkopuolelta	98 835
• Pohjoismaitten kansalaisia	9 783
• Ulkomaalaisten osuus koko väestöstä	2,5 %
• Vieraskielisten osuus	3,3 %
• Ulkomailla syntyneiden osuus	3,8 %

Suurimmat ulkomaalaisryhmät 31.12.2007

• Venäjä	26 211
• Viro	20 006
• Ruotsi	8 349
• Somalia	4 852
• Kiina	3 978
• Thaimaa	3 470
• Saksa	3 318
• Turkki	3 182
• Britannia	3 143
• Irak	3 036

Pakolaisväestö ja paluumuuttajat

- Pakolaisia on tullut maahan vuodesta 1973.
- Pakolaisperustein maahan on tullut 31.12.07 mennessä n. 29 550:
 - Kiintiöpakolaisia
 - Turvapaikanhakijoita
 - Oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaista perheenjäseniä
- Kiintiö on 750/vuosi
- Turvapaikanhakijoita vuosittain 800-4000
- Ihmiskaupan uhrit/määrät pieniä
- Paluumuuttajia (inkeriläisiä) n. 30 000

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto

- Säädelään maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 463/1999 (muutokset: 118/2002, 292/2002/649/2004/362/2005, 1269/2006/972/2007)
- Vastuuviranomaiset, SM, MMO, TE-keskuksien työvoimaosastot
- Kunnat (sopimus TE-keskuksen kanssa - valtion korvaukset)
- Turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskuksia ylläpitää valtio (2), kunnat (6) ja SPR (2). Kuluista vastaa valtio
- Järjestelykeskukset (perustetaan mikäli turvapaikanhakijoita tulee suuria määriä)

Turvapaikanhakijoiden vastaanotto

- Tilapäinen majoitus vastaanottokeskuksissa tai mahd. majoittuminen itsenäisesti
- Vastaanottokeskuksissa terveydenhoitaja, sosiaalityöntekijä ja ohjaajia, lääkäripalvelut ostetaan joko julkiselta tai yksityissektorilta
- Tarvittaessa toimeentulotukea, (alennettu 10 %:lla)
- Tulkkipalveluja
- Muu välttämätön perustarpeiden turvaaminen
- Terveyspalvelut ensiavunluonteisena (kansanterveyslaki 66/1972, § 14, kiireellinen sairaanhoito asuinkunnasta riippumatta)
- Työ- ja opintotoimintaa
- 3 kk kuluttua maahantulosta saa tehdä työtä
- Kotolain 19 § (vastaanoton sisältö)

Turvapaikanhakijoiden määrät

- **2005** Hakijoita yhteensä 3574, 78 eri kansalaisuutta (Bulgaria, Serbia & M, Somalia, Irak, Afganistan, Venäjä, Makedonia, Turkki, Azerbaidzan)
- **2006** Hakijoita yhteensä 2324,
- 75 eri kansalaisuutta (Bulgaria, Serbia, Irak, Venäjä, Somalia, Iran, Nigeria, Turkki)
- **2007**
- Hakijoita yhteensä 1505, 72 eri kansalaisuutta (Irak, Venäjä, Serbia, Afganistan, Somalia, Iran, Turkki, Valko-Venäjä, Nigeria, Kongo)
- 2007 myönteisiä päätöksiä 860, kielteisiä 961

Kiintiöpakolaisten vastaanotto

- Kunta järjestää asunnon, sosiaali- ja terveydenhuollon, kotoutumissuunnitelma tehdään yhdessä kunnan sosiaalitoimen ja työvoimaviranomaisten kanssa
- Maahanmuuttokoulutus noin 1 vuosi (työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta)
- Alle kouluikäiset lapset päiväkotiin
- Kouluikäiset kouluun (alkuopetus, 500 t)
- Toimeentulo turvataan kotoutumistuella (työmarkkinatuki + mahdollinen toimeentulotuki) tai toimeentulotuella
- Valtion korvaukset kiintiöpakolaisten vastaanotosta: laskennalliset korvaukset 3 vuotta, alle 7-vuotiaat 6222,95 €/v ja yli 7-vuotiaat 1900,52 €/v, tarvittava toimeentulotuki 3 vuotta, erityiskorvaukset 10 vuotta, pitkäaikainen sairaus, vamma, tulkkikulut, lastensuojelukulut
- Paluumuuttajien osalta valtio korvaa kuluja ½ vuotta ja erityiskorvauksia 5 vuotta
- Kunta tekee kotoutumisohjelman, jossa kerrotaan miten kotoutumista edistetään ja miten palvelut järjestetään

Kiintiöpakolaisten lähtömaat

- Iran (kurdeja),
- Irak (kurdeja ja arabeja)
- Afganistan
- Myanmar
- Sudan
- Kongo

Tulkkipalvelut

- Maahanmuuttajan yhdenvertaisuus toteutuu tulkkipalveluiden avulla
- Hallintolaki (434/2003, § 26, 13, 69)
- Laki potilaan asemasta ja oikeudesta (785/1992, § 3 ja 5)
- Kotolaki 493/1999, § 19
- Valtio korvaa turvapaikanhakijoiden tulkkauskulut, kulut kunnalle silloin kun asiakas on pakolaisperustein tullut maahan ja asiointi tapahtuu sosiaali- tai terveystalouksissa, tehdään kotosuunnitelmaa tai perehdytetään vasta maahan tulleita lähiympäristöön ja palveluihin. Paluumuuttajien tulkkauskulut korvataan ½ vuodelta.
- Jos on kysymyksessä asiakkaan oikeudet tai velvollisuudet suositellaan aina ammattitulkkin tilaamista.
- Lasten ei pidä tulkita vanhempiensa asioita
- Aviopuoliso on jäävi
- Sukulaiset ja ystävät harvoin ovat ammattitulkkeja ja viesti voi välittyä väärin
- Mm. työhallinnossa ja KELAssa on varauduttu menoarviossa tulkkipalveluihin